

moderniseren. Het bestuurlijk toezicht door de Vlaamse overheid, geregeld in het decreet van 5 juli 1989 tot organisatie van het toezicht op de VGC, is aan vernieuwing toe, wil de VGC kunnen beschikken over een modern beleids- en beheersinstrumentarium en beantwoorden aan de internationale verplichtingen. In overleg met de Vlaamse minister van Financiën en Begroting werken we aan een modern begrotings- en rekeningstelsel voor de VGC.”

De beleidsverklaring 2019-2020 van het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie kondigt eveneens de voorbereiding van het meerjarenplan en de daaraan gekoppelde meerjarenbegroting, - investeringsplan en -personeelsplan 2021-2025 aan.

Met de nota nr. 20192020-0499 van 31 januari 2020 keurde het college het stappenplan goed ter voorbereiding van het strategische meerjarenplan 2021-2025 van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, het globale inhoudelijke kader van de meerjarenbegroting. Aan de inhoudelijke doelstellingen en acties van het strategische meerjarenplan koppelt de VGC budgetten die de financiële bouwstenen vormen van de begroting. Zo wordt een meerjarenbegroting opgebouwd die integraal in de plaats zal komen van het huidige begrotings- en rekeningstelsel.

De voornemens van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie zijn een politieke vertaling van het voorstel van de Taskforce Brussel opgenomen in haar eindrapport van 2012. Om de VGC de mogelijkheid te bieden de periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen te laten sporen met de legislatuur, moet ook de VGC – net zoals de lokale besturen in het Vlaamse Gewest – de mogelijkheid krijgen om te komen tot één strategisch meerjarenplan. Het strategisch meerjarenplan omvat de grote, strategische beleidslijnen van de VGC met betrekking tot het Vlaamse gemeenschapsbeleid in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. Dit meerjarenplan wordt in overleg met de Vlaamse Gemeenschap opgesteld en door de Vlaamse Regering goedgekeurd.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd wetgevingstechnisch en taalkundig advies uitgebracht (nr. 2020/208 van 24 juni 2020).
- Over het voorontwerp van decreet werd wetgevingstechnisch en taalkundig advies uitgebracht (nr. 2020/181 van 4 juni 2020).
- De Inspectie Financiën verleende een gunstig advies over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering evenals over het voorontwerp van decreet op 22 juni 2020. In zijn advies RDC_20_00_0070 verklaart de Inspectie van Financiën dat het voorontwerp van besluit en het voorontwerp van decreet geen weerslag hebben op de begroting van de Vlaamse Overheid.
- Voor het voorontwerp van besluit en voor het voorontwerp van decreet werd het begrotingsakkoord verkregen op 6 juli 2020.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Probleemstelling

Het huidige begrotings- en rekeningstelsel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie werd ingevoerd bij besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 1991 tot vaststelling van het begrotings- en rekeningstelsel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

//

Tot op heden gebruikt de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor de planning en de financiële rapportering nog altijd de ‘Nieuwe Gemeentelijke Boekhouding’ (hierna: “NGB”), die dateert van 1995, en die vooral gericht is op rapportering volgens budgetbasis (het dominante mechanisme). De NGB bevat geen rapportering over de beleidsmatige aspecten en heeft te weinig belangstelling voor de meer bedrijfseconomische rapportering op basis van de transactieboekhouding. Daardoor biedt de NGB weinig meerwaarde aan de beleidsmensen en heeft de VGC behoefte aan een gemoderniseerd beleids- en beheersinstrumentarium met een eigentijds boekhoudkundig kader en rekeningenstelsel. Strategisch plannen op basis van een meerjarenplan en doelmatig werken vanuit beleidsdoelstellingen waaraan een transparante financiële planning gekoppeld is, zijn immers essentiële bouwstenen voor een modern overheidsbeleid en -management.

Met het voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de beleids- en beheerscyclus van de Vlaamse Gemeenschapscommissie wordt met ingang van 1 januari 2022 een nieuw begrotings- en rekeningstelsel voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie ingevoerd. Daarbij wordt uitgegaan van het stelsel van de beleids- en beheerscyclus (BBC) voor de Vlaamse lokale besturen, zoals bepaald in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 over de beleids- en beheerscyclus van de lokale en provinciale besturen, rekening houdende met de bijzondere positie, het unieke karakter van de VGC en de specifieke rol van de Vlaamse overheid in Brussel.

Het nieuwe beleids- en beheersinstrumentarium omvat de volgende beleidsrapporten, namelijk (a) het meerjarenplan (strategische nota, financiële nota en toelichting), (b) de aanpassing van het meerjarenplan en (c) de jaarrekening. Gezien de voortschrijdende digitalisering zal de gegevensuitwisseling over het nieuwe beleids- en beheersinstrumentarium digitaal verlopen.

Het nieuwe begrotings- en rekeningstelsel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie is evenwel niet verenigbaar met het decreet van 5 juli 1989 tot organisatie van het toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Dit decreet voorziet immers nog steeds in de verplichte schriftelijke verzending van besluiten en beslissingen van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en in een bijzonder bestuurlijk goedkeuringstoezicht op “de vaststelling van de jaarlijkse begroting van ontvangsten en uitgaven” en “het afsluiten van de jaarlijkse rekening van ontvangsten en uitgaven van de Vlaamse Gemeenschapscommissie”.

Het voorliggend voorontwerp van decreet past het bestuurlijk toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie aan om verenigbaar te zijn met het nieuwe begrotings- en rekeningstelsel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Juridische omgevingsanalyse

De Vlaamse Gemeenschapscommissie is binnen de Belgische bestuurlijke context een territoriaal gedecentraliseerd bestuur, waarvan de bevoegdheden door de hogere wetgever functioneel gespecificeerd zijn.

Artikel 136 van de Grondwet behoudt de regeling van de samenstelling, werking, bevoegdheden en financiering voor aan de bijzondere wetgever.

Overeenkomstig artikel 60, tweede lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen (hierna: “BWB”) is de Vlaamse Gemeenschapscommissie een rechtspersoon *sui generis*, bevoegd voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. Deze instelling heeft als orgaan de Nederlandse taalgroep van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement (hierna: “de raad”) en een college bestaande uit de leden van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de gewestelijke staatssecretarissen die tot de Nederlandse taalgroep behoren (hierna: “het college”).

////////////////////////////////////

Artikel 166 van de Grondwet bepaalt dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie dezelfde bevoegdheden heeft binnen de Vlaamse Gemeenschap als de andere inrichtende machten inzake cultuur, onderwijs en persoonsgebonden aangelegenheden.

Overeenkomstig artikel 64, § 1, BWBI heeft de Vlaamse Gemeenschapscommissie als gedecentraliseerd, ondergeschikt bestuur in het bijzonder de volgende taken:

- een programmatie van de infrastructuur met betrekking tot de gemeenschapsaangelegenheden uitwerken en uitvoeren;
- onderwijsinstellingen oprichten, beheren en hieraan subsidies verlenen;
- initiatieven inzake culturele en persoonsgebonden aangelegenheden nemen en aanmoedigen.

De bijzondere wetgever heeft erover gewaakt dat er nauwe institutionele banden bestaan tussen de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Vlaamse Gemeenschap:

- De Vlaamse Gemeenschapscommissie kan de verordeningbevoegdheid uitoefenen die haar is overgedragen door het Vlaams Parlement (artikel 65 BWBI);
- Een Brussels lid van de Vlaamse Regering, aangewezen door de Vlaamse Regering, woont met raadgevende stem de vergaderingen bij van het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (artikel 76 BWBI);
- Het college kan door de Vlaamse Regering gemachtigd worden om tot onteigening over te gaan ten algemene nutte voor de uitoefening van zijn bevoegdheid als inrichtende macht en voor de uitoefening van de verordening- en uitvoeringsbevoegdheden die hem zijn overgedragen door het Vlaams Parlement (artikel 81 BWBI);
- De Vlaamse Gemeenschapscommissie beschikt over een jaarlijkse dotatie die wordt ingeschreven op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Regering regelt bij besluit het begrotings- en rekeningstelsel van de VGC (artikel 82 BWBI);
- De Vlaamse Gemeenschap organiseert bij decreet het toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie (artikel 83 BWBI).

Zoals aangegeven, machtigt artikel 82, §1 BWBI de Vlaamse Regering om het begrotings- en rekeningstelsel van de VGC te regelen. In deze bepaling is volgens de Raad van State een ruime delegatie aan de Vlaamse Regering vervat (adv. RvS, nr. 20.562/1 van 28 februari 1991 bij het vorige besluit van de Vlaamse Executieve van 3 mei 1991 tot vaststelling van het begrotings- en rekeningstelsel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie).

Inhoud van de beleidsmaatregelen en motivering

Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de beleids- en beheerscyclus van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Het voorliggende voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering vernieuwt het begrotings- en rekeningstelsel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Het voorziet voor de VGC in een modern beleids- en beheersinstrumentarium, dat geïnspireerd is op de regeling voor de lokale besturen, zoals bepaald in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 over de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen.

////////////////////////////////////

De Vlaamse Regering beslist :

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting alsook aan bovengenoemd voorontwerp van besluit;

2° de Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media:

2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet en voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de bevoegde strategische adviesraad, namelijk de SERV;

2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurde teksten;

2.3. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet en voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurde teksten.

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media,

Benjamin DALLE

//